Teisminio proceso Nr. 2-57-3-00095-2021-6

img1

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS

NUTARTIS

2023 m. kovo 21 d.

Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, susidedanti iš teisėjų Artūro Driuko, Donato Šerno (kolegijos pirmininkas) ir Jūratės Varanauskaitės,

susipažinusi su 2023 m. kovo 7 d. paduotu **atsakovės Klaipėdos rajono savivaldybės**, **atstovaujamos Klaipėdos rajono savivaldybės administracijos**, kasaciniu skundu dėl Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2022 m. gruodžio 8 d. nutarties peržiūrėjimo ir prašymais sustabdyti teismo nutarties vykdymą, taikyti laikinąsias apsaugos priemones ir atleisti nuo žyminio mokesčio mokėjimo,

nustatė:

Atsakovė Klaipėdos rajono savivaldybė, atstovaujama Klaipėdos rajono savivaldybės administracijos, padavė kasacinį skundą dėl Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2022 m. gruodžio 8 d. nutarties peržiūrėjimo, kuria nustatytos naudojimosi inžineriniais tinklais sąlygos ir ieškovei UAB "Balticcasings" iš atsakovės priteistas 111 835,29 Eur nuostolių atlyginimas. Kasacinis skundas paduodamas <u>CPK</u> 346 straipsnio 2 dalies 1, 2 punktuose itvirtintais kasacijos pagrindais.

Atrankos kolegija pažymi, kad kasacinis teismas tikrina žemesnės instancijos teismų sprendimų (nutarčių) teisėtumą tik išimtiniais atvejais, kai yra bent vienas iš <u>CPK 346 straipsnio</u> 2 dalyje nustatytų kasacijos pagrindų (<u>CPK 346 straipsnio</u> 1 dalis). <u>CPK 346 straipsnio</u> 2 dalyje nustatyta, kad pagrindai peržiūrėti bylą kasacine tvarka yra: 1) materialinės ar procesinės teisės normų pažeidimas, turintis esminės reikšmės vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, jeigu šis pažeidimas galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui; 2) jeigu teismas skundžiamame sprendime (nutartyje) nukrypo nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos teisės taikymo ir aiškinimo praktikos; 3) jeigu Lietuvos Aukščiausiojo Teismo praktika ginčijamu teisės klausimu yra nevienoda.

Kasaciniame skunde nepakanka vien tik nurodyti kasacijos pagrindą – įvardyto kasacijos pagrindo buvimą būtina pagristi išsamiais teisiniais argumentais (<u>CPK 347 straipsnio</u> 1 dalies 3 punktas). Be to, <u>CPK 346 straipsnio</u> 2 dalyje nurodyti kasacijos pagrindai patvirtina, jog kasacija leidžiama ne teisės klausimais apskritai, bet siekiant, jog kasaciniame teisme būtų nagrinėjamos tik tokios bylos, kuriose keliamų teisės problemų išsprendimas būtų reikšmingas vienodam teisės aiškinimui ir taikymui. Taigi kasacinis skundas gali būti priimtas tuo atveju, kai jame nurodytas bent vienas kasacijos pagrindas, numatytas <u>CPK</u> 346 straipsnyje, bei nurodyti išsamūs teisiniai argumentai, patvirtinantys nurodyto kasacijos pagrindo buvimą (<u>CPK 347 straipsnio</u> 1 dalies 3 punktas).

Kai kasacinis skundas paduodamas <u>CPK</u> 346 straipsnio 2 dalies 1 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina pateikti teisinius argumentus dėl pažeistos (pažeistų) materialiosios ar proceso teisės normą (normų), ir tai, kad šis (šie) teisės pažeidimas (pažeidimai) turi esminę reikšmę vienodam teisės aiškinimui ir taikymui. Ypatingas dėmesys kasaciniame skunde turi būti teikiamas argumentams, kad šis teisės pažeidimas (pažeidimai) galėjo turėti itakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas <u>CPK</u> 346 straipsnio 2 dalies 2 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti konkrečią kasacinio teismo teisės aiškinimo ir taikymo praktiką, suformuotą bylose, kurių faktinės aplinkybės yra analogiškos ar iš esmės panašios į bylos, kurioje priimtas teismo sprendimas (nutartis) skundžiamas kasacine tvarka, bei argumentuotai pagrįsti, kad teismas skundžiamame procesiniame sprendime nukrypo nuo tokios kasacinio teismo suformuotos praktikos.

Atsakovės paduotame kasaciniame skunde nurodomi šie pagrindiniai argumentai: 1) teismai netinkamai aiškino ir taikė Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo, Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros objektų išpirkimo tvarkos aprašo nuostatas ir nukrypo nuo kasacinio teismo praktikos. Teismai neįvertino esminės bylos aplinkybės, kad ieškovė UAB "Balticcasings" nėra inžinerinių tinklų statytoja ir pradinė savininkė, juos statė ir komercinę naudą už teisę prie jų prisijungti gavo UAB "Pušų alėja", o ieškovė jokio indėlio į jų statybą ir vystymą nejnešė. Todėl ieškovei, įsigijus inžinerinius tinklus varžytynėse už 28 035,70 Eur, jų nuomos mokestis ir kompensacija už naudojimąsi jais negali būti skaičiuojama nuo jų rinkos vertės. Teismai iš esmės sukūrė dvigubo nepagrįsto komercinio atlygio už naudojimasi privačiam asmeniui priklausančiais inžineriniais tinklais praktiką; 2) teismai nukrypo nuo kasacinio teismo praktikos ginčuose dėl infrastruktūros naudojimo (nuomos) sąlygų nustatymo ir kompensacijos už ankstesnį infrastruktūros naudojimo laikotarpį priteisimo. Kasacinio teismo išaiškinta, kad viešosios paslaugos teikėjas praturtėja nuotekų tvarkymo infrastruktūros savininko sąskaita, todėl viešasis paslaugų teikėjas pripažįstamas faktiniu infrastruktūros naudotoju, kuriam tenka pareiga atlyginti nuostolius. Dėl to teismai nepagrįstai priteisė ieškovei nuostolių atlyginimą iš atsakovės, o ne iš viešųjų paslaugų teikėjos AB "Klaipėdos vanduo", kuri visą laiką neatlygintinai naudojosi šiais tinklais ir rinko mokesčius iš paslaugų gavėjų. Atsakovei pareiga sudaryti sutartį su ieškove (užtikrinti geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų teikima) atsirado tik nuo 2021 m. gegužės 22 d. ir tai patvirtina prejudicinę galią turinti Klaipėdos apygardos teismo 2020 m. gegužės 21 d. nutartis civilinėje byloje Nr. e2A-466-642/2020. Teismai nepagristai nesivadovavo šia teismo nutartimi; 3) apeliacinės instancijos teismas, spręsdamas klausimą dėl geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo infrastruktūros naudojimo sąlygų ir tvarkos nustatymo, privalėjo būti aktyvus ir savo iniciatyva nustatyti ilgalaikei nuomai būdingas sąlygas, kurios užtikrintų nepertraukiamą infrastruktūros naudojimą viešosioms paslaugoms teikti. Inžinerinių tinklų naudojimas negali būti susietas išimtinai su ieškovės asmeniu ar jos nuosavybės teise, o turėtų sekti pagal inžinerinius tinklus, kaip nekilnojamąjį daiktą; 4) atsakovės nuomone, apeliacinės instancijos teismas nepagristai priteisė ieškovei iš atsakovės 92 425,86 Eur nuostolių atlyginimą už naudojimąsi inžineriniais tinklais kartu su PVM (19 409,43 Eur).

Atrankos kolegija, susipažinusi su kasacinio skundo argumentais, skundžiamų teismų procesinių sprendimų motyvais ir jų pagrindu padarytomis

išvadomis, sprendžia, kad kasaciniame skunde nekeliama tokių teisės klausimų, kurie atitiktų <u>CPK</u> 346 straipsnio 2 dalyje nurodytus bylos peržiūrėjimo kasacine tvarka pagrindus. Atrankos kolegijos vertinimu, kasacinio skundo argumentais nepagrindžiama, kad teismai netinkamai aiškino ir taikė skunde nurodytas teisės normas, nukrypo nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos teisės taikymo ir aiškinimo praktikos, ir kad tai galėjo turėti įtakos neteisėtiems teismų procesiniams sprendimams priimti. Atrankos kolegija taip pat pažymi, kad kasacinis teismas yra saistomas pirmosios ir apeliacinės instancijos teismų nustatytų aplinkybių (<u>CPK 353 straipsnio</u> 1 dalis); kasaciniame skunde neleidžiama remtis naujais įrodymais bei aplinkybėmis, kurie nebuvo nagrinėti pirmosios ar apeliacinės instancijos teisme (<u>CPK 347 straipsnio</u> 2 dalis). Šiuo atveju atsakovė kasaciniame skunde nurodė aplinkybės ir argumentus, kurių nebuvo nurodžiusi apeliaciniame skunde, todėl kasacinis skundas neatitinka ir <u>CPK 347 straipsnio</u> 2 dalies reikalavimų.

Kasacinis skundas pripažintinas neatitinkančiu <u>CPK 346 straipsnio</u> 347 straipsnio 1 dalies 3 punkto ir 2 dalies reikalavimų, todėl jį atsisakytina priimti (<u>CPK</u> 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktai).

Atsisakius priimti kasacinį skundą, nenagrinėtini atsakovės prašymai sustabdyti teismo nutarties vykdymą, taikyti laikinąsias apsaugos priemones ir iš dalies atleisti nuo žyminio mokeščio mokėjimo.

Atrankos kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktais ir 4 dalimi,

nutaria:

Kasacinį skundą atsisakyti priimti ir grąžinti jį padavusiam asmeniui. Ši nutartis yra galutinė ir neskundžiama.

Teisėjai Artūras Driukas

Donatas Šernas

Jūratė Varanauskaitė